

“เพื่อนบ้านติดกัน” รับคำสั่งลงโทษไว้แทน ... ชอบหรือไม่ ?

คดีปกครองที่จะนำมาเล่าสู่กันฟังฉบับนี้เป็นกรณีการแจ้งคำสั่งทางปกครองโดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังภูมิลำเนาของคู่กรณีผู้รับคำสั่ง แต่มีเพื่อนบ้านที่อยู่บ้านติดกันเป็นผู้รับคำสั่งไว้แทน

กรณีดังกล่าวถือว่าเป็นการส่งคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

ข้อเท็จจริง คือ ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรอำเภอได้แจ้งคำสั่งลงวันที่ 23 พฤศจิกายน 2549 ลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังบ้านเลขที่ 385 ซึ่งเป็นภูมิลำเนาของผู้ฟ้องคดี โดยปรากฏตามไปรษณีย์ตอบรับว่ามีผู้รับไว้แทนระบุในใบตอบรับว่า “บ้านติดกัน” และผู้รับมิได้ส่งมอบคำสั่งให้มารดาของผู้ฟ้องคดีในทันที และมารดาได้โทรศัพท์แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งไปทำงานที่จังหวัดอื่นทราบหลังจากนั้น

ผู้ฟ้องคดีจึงได้อุทธรณ์คำสั่งต่อผู้ถูกฟ้องคดี (คณะกรรมการข้าราชการตำรวจ) วันที่ 17 มกราคม 2550 แต่อนุกรรมการคณะกรรมการข้าราชการตำรวจเกี่ยวกับการอุทธรณ์ทำการแทนผู้ถูกฟ้องคดีมีมติไม่รับอุทธรณ์เนื่องจากยื่นอุทธรณ์เกินกำหนดระยะเวลาภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง โดยคำสั่งมีผู้รับแทนเมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2549 และผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2550

ผู้ฟ้องคดีขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนมติอนุกรรมการคณะกรรมการข้าราชการตำรวจเกี่ยวกับการอุทธรณ์ที่ไม่รับพิจารณาอุทธรณ์ และให้อนุกรรมการดังกล่าวรับอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา

การส่งคำสั่งทางปกครองโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ โดยมีเพื่อนบ้านที่มีบ้านติดกันรับไว้แทนจะถือว่าเป็นการแจ้งคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ? โดยข้อ 10 วรรคสอง (2) ของกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. 2547 กำหนดว่า กรณีการส่งคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับจะถือว่าผู้ถูกสั่งลงโทษหรือผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการได้รับแจ้งคำสั่ง เมื่อปรากฏในใบตอบรับทางไปรษณีย์ลงทะเบียนว่าผู้นั้นได้รับคำสั่งหรือมีผู้รับแทนแล้ว เมื่อครบกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันส่งสำหรับกรณีภายในประเทศหรือเมื่อครบกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันส่งสำหรับการส่งไปยังต่างประเทศ เว้นแต่จะมีการพิสูจน์ได้ว่าไม่มีการได้รับหรือได้รับก่อนหรือหลังจากนั้น

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า กรณีผู้รับแทนคำสั่งทางปกครองต้องเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับกรณีที่นำคำสั่งไปส่งยังภูมิลำเนาของผู้นั้นและไม่พบ คือ ต้องเป็นบุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะที่อยู่อาศัยหรือทำงานในสถานที่นั้น เมื่อผู้รับแทนไม่ได้เป็นบุคคลที่อยู่อาศัยหรือทำงานในบ้านเลขที่ 385 อันเป็นภูมิลำเนาของผู้ฟ้องคดี จึงยังถือไม่ได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการแล้วเมื่อครบกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันที่ส่งตามข้อ 10 วรรคหนึ่ง และวรรคสอง (2) ของกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. 2547 การส่งคำสั่งดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

อย่างไรก็ตาม กรณีที่ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการเมื่อมารดาโทรศัพท์ไปแจ้งจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการแล้ว เมื่อไม่ปรากฏข้อเท็จจริงในสำนวนว่าผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการเมื่อใด และไม่อาจพิสูจน์ได้ว่าผู้รับคำสั่งแทนได้ส่งคำสั่งดังกล่าวให้แก่มารดาของผู้ฟ้องคดีเมื่อใด แต่เมื่อผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ 17 มกราคม 2550 อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดี จึงต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าวอย่างช้าที่สุด คือ วันที่ 17 มกราคม 2550 ซึ่งเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือยื่นอุทธรณ์ต่อผู้ถูกฟ้องคดี ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์ในวันที่ 17 มกราคม 2550 จึงเป็นการยื่นอุทธรณ์คำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการภายในกำหนดระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งดังกล่าวตามมาตรา 105 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 การที่อนุกรรมการคณะกรรมการข้าราชการตำรวจเกี่ยวกับการอุทธรณ์มีมติไม่รับพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี เนื่องจากยื่นเกินระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด จึงไม่ชอบตามมาตรา 105 แห่งพระราชบัญญัติ

ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 ประกอบข้อ 12 ของกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. 2547 (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 300/2558)

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า “การแจ้งคำสั่งทางปกครองถือว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่กฎหมายกำหนดไว้เพื่อคุ้มครองสิทธิของคู่กรณีในการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ” ข้อพิพาทในคดีนี้จึงเป็นบรรทัดฐานการปฏิบัติราชการที่ดีสำหรับหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง ในการแจ้งคำสั่งทางปกครองโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับว่าจะต้องส่งไปยังภูมิลำเนาของคู่กรณี และหากคู่กรณีไม่ได้รับคำสั่งไว้เอง ผู้รับคำสั่งไว้แทนจะต้องเป็นบุคคลที่บรรลุนิติภาวะและอยู่อาศัยในภูมิลำเนาดังกล่าว ซึ่งเป็นคุณสมบัติเดียวกับการนำคำสั่งไปส่งยังภูมิลำเนาของผู้นั้นเอง แต่ไม่พบคู่กรณีในคำสั่งทางปกครองนั้น ดังนั้น การที่เพื่อน “บ้านติดกัน” รับไว้แทนจึงถือว่าเป็นการส่งคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ครับ !

นายปกครอง